

Statnett v/ Ketil Røn og Gro Ballestad

Innspill til Statnetts forslag for omlegging av tariff

Innledning

KS Bedrift Energi representerer lokale og regionale energibedrifter over hele landet. Våre medlemmer er aktive over hele landet og over hele verdikjeden, fra produksjon via distribusjon til omsetning. Mens nett er det viktigste forretningsområdet for de fleste av våre medlemmer, er det også flere medlemselskap med betydelige volumer av kraftproduksjon. Dette medfører at KS Bedrift Energis medlemmer påvirkes på ulike måter av Statnetts forslag for ny tariffing.

Sammendrag

KS Bedrift Energi ser flere positive trekk ved Statnetts forslag, men stiller oss kritisk til andre. Vi har forståelse for det problematiske ved at to nærliggende punkter kan møte vidt forskjellige tariffier. Samtidig er vi av den oppfatning at en erstatning av dagens K-faktor med en områdevis inndeling er uheldig. Vi mener det ikke er ønskelig å øke innmatingstariffen for kraftprodusentene utover det EU-fastlagte taket. Vi er støttende til en redusert rabatt for industrien.

Til sist vil vi oppfordre Statnett til å finne måter å kutte både drifts- og investeringskostnader på.

Erstatte dagens K-faktor med områdevis inndeling

Dagens K-faktorløsning er en godt innarbeidet ordning. KS bedrift mener denne ordningen har en samfunnsøkonomisk nyttefunksjon. Når produksjon og uttak foregår på samme geografiske sted, reduseres naturlig nok kostnadene knyttet til nettutvikling i produksjonsområdet. K-faktoren har også blitt oppfattet som en viktig del av kompensasjonen for lokalsamfunnene hvor produksjonen finner sted.

Statnett skriver derimot at «dagens K-faktor for forbruk vurderes å gi både et feil og utilsiktet lokaliseringssignal». Statnett foreslår å erstatte dagens K-faktor med et områdevist lokaliseringssignal. KS Bedrift Energi mener en erstatning av dagens ordning med en annen kan forsvares så lenge den alternative ordningen er bedre. Vi ser ikke at Statnetts forslag i denne sammenhengen er bedre, ettersom vi mener k-faktoren i første rekke er ment å skulle bidra til kostnadsriktig fordeling.

Vi mener modellendringen som foreslås får uheldige økonomiske utslag i enkelte geografiske områder. Når selskap i nordre Midt-Norge, et område med overskudd, legges i samme sone som Møre-regionen, som er i balanse, er effekten unødvendig kostnadsdrivende for selskapene. Videre ser vi at når Statnett ønsker å redusere belastningen på kundene og la produsentene ta en større del av kostnadene, er effekten at regningen overføres fra strøk med stor befolkningstetthet til distriktene. Eksempelvis er det beregnet at Oslo vil få en betydelig lavere regning for overliggende nett enn i dag. Så lenge forbruksvekst i store byer også er førende for utvikling i høyeste nettnivå, er det rimelig at forbrukere i disse byene også bærer en større del av kostnadene. Det er uheldig at forbrukere på steder med mye produksjon skal bære en økt andel av regningen fremover. Regningen som belastes nettselskapene og dermed nettkundene i disse områdene er allerede uforholdsmessig høy. Når nettselskapene har tilknytningsplikt til konsesjonsgitt produksjon, er det i utgangspunktet svært lite nettselskapene selv kan foreta seg for å begrense utgiftene. I tillegg har de lokale selskapene en plikt til å tilpasse seg overordnet nett. Enkelte selskap har fått store og unødvendige kostnader som følge av slike investeringer. Nettselskapene som vil oppleve en reduksjon i utgiftene til overliggende nett er i hovedsak selskap som grunnet kundegrunnlaget har en relativt lav tariff. Statnetts tariffing må ta hensyn til dette.

I denne sammenhengen vil vi påpeke at forholdet mellom Statnett og underliggende nett er i endring, ettersom en del ny produksjon vil mates inn på regional- eller distribusjonsnettnivå og det i årene fremover trolig vil utvikles markeder for handel med fleksibilitet.

Statnett argumenterer med at forbrukskunder ønsker å tilknytte seg punkt med lav k-faktor. Vi mener det er svært mange andre hensyn som også tas når kunder fatter investeringsbeslutninger.

Økt innmatingstariff

KS Bedrift Energi støtter ikke Statnetts forslag om å øke innmatingstariffen fra dagens 1.1 til rundt 2 øre/kWh.

Statnett begrunner tarifføkningen med at kraftprosjekter *ment for krafteksport* vil føre til høyere investeringsbehov. Her ønsker KS Bedrift Energi å påpeke at det for tiden pågår en prosess i NVE rundt mulighetene for å kreve anleggsbidrag i masket nett, utover produksjonsradialer. Vi mener det vil være samfunnsnyttig at nye, eksportrettede prosjekter dekker kostnader for nødvendig nettutvikling gjennom anleggsbidrag, ettersom det vil sende et reelt signal om kostnadene ved ny produksjon. Det er viktig prinsipp for KS Bedrifts medlemmer at ikke kundene belastes med unødvendige høye tariffer, noe som også taler for økt bruk av anleggsbidrag for tilknytning av produksjon.

Vi oppfordrer Statnett til å avvende spørsmålet om økt innmatingstariff til saken er ferdig behandlet.

Tariffnivå for store forbrukere

KS Bedrift Energi støtter en reduksjon i rabattene til store forbrukskunder.

Samtidig mener vi Statnetts klassifisering av store forbrukere, her graden av internasjonal konkurranse, kan åpne for en vilkårlighet i fastsettelse av rabatten. I praksis kan en argumentere for

at det meste av næringsvirksomhet er konkurranseutsatt. Om dette prinsippet beholdes, bør variabelen i det minste være gjenstand for jevnlig revisjon.

Vi vurderer at Statnett kan undersøke om den frivillige og avtalebaserte tariffordningen for kunder der det åpnes for avtaler om utkobling kan gjøres bindende *der dette er praktisk mulig*, slik Statnett selv er inne på i diskusjonen om videreutvikling av tariffordningen for fleksibelt forbruk. Dette kan bidra til innsparinger på investeringer.

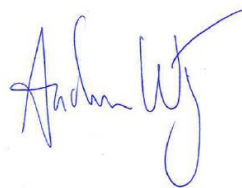
Avsluttende kommentarer

Innteksreguleringen av Statnett er naturlig nok ulik fra den økonomiske reguleringen av nettselskap på lavere nivåer. Samtidig er det et viktig prinsipp at overinvestering i kapasitet på lavere nettnivå «straffer seg» i form av tap av effektivitet, og dermed lavere inntektsramme, for nettselskapet. Vi mener samme prinsipp bør være førende for Statnetts virksomhet. Når Statnett skriver nettet må planlegges og bygges for å dekke fremtidig etterspørsel etter kraftoverføring, men at denne etterspørselen ofte er usikker og at det lønner seg å bygge for mye heller enn for lite, mener vi dette belyser behovet for en strengere kostnadskontroll.

Med vennlig hilsen,

Asle Strand
Direktør KS Bedrift Energi

Audun Wiig
Næringspolitisk rådgiver KS Bedrift Energi